

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnieniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kolumną) 40 gr., za tekstem 15 gr. za millimetr jednosłupowy, drobne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

ZYCIE NOWOGRODZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Urząd Morski w Hamburgu potwierdził zarzuty przeciwko kpt. Seeck

HAMBURG, (PAT.) 16. X. Urząd Morski w Hamburgu rozpatrywał w ostatnich dniach sprawę znanego kapitana niemieckiego parowca Seeck, który pod Gdynią nejechał na łódź rybacką wiozącą 10 Polek, narażając je na niebezpieczeństwo zatonięcia. Jak swego czasu donosiliśmy, Seeck był już skazany przez Sąd polski na karę więzienia i grzywnę.

Urząd morski w Hamburgu wydał orzeczenie, mocą którego Seeck został uznany winnym i ponosi całkowitą odpowiedzialność za wypadek. Orzeczenie podnosi dalej, że Urząd Morski nie może wydać orzeczenia co do innych zarzutów, gdyż nie posiada na to dowodów.

150 potajemnych radjostacyj nadawczych w Niemczech

BERLIN, (PAT.) 16. X. Ministerstwu Poczt udało się wykryć w ostatnich miesiącach 150 prywatnych stacyj radiotelegraficznych, nie zalegalizowanych, które stale nadawały depesze na falach krótkich, utrudniając słuchaczom odbieranie audycyj stacyj koncesjonowanych.

Depesza nie podaje ile wykryto, również w tym okresie, nie zalegalizowanych radio-odbiorników, który stosunek do stacyj nadawczych równa się zwykle jak 1:1000.

Mrozy i śnieżyca w Niemczech zapowiadają wczesną i ostrą zimę

BERLIN, (PAT.) 16. X. Dzień wczorajszy zaznaczył się silnymi mrozami w całym kraju, a szczególnie na północy.

nowała śnieżyca i mroz minus 7 stopni C. Przewidywana jest dalsza niższa temperatura.

Niemcy sprytnie propagują swój przemysł z okazji przelotu „Zepelina“

PARYŻ (PAT.) 16. X. Prasa amerykańska obszernie komentuje przelot „Zepelina“, zaznaczając jednak, że „Los Angeles“ przebył tę przestrzeń o 30 godzin wcześniej.

Podkreśla przytem, że Niemcy każdą możliwą sposobność wykorzystują w celu propagandy swego przemysłu

Komunikat Rządu francuskiego

PARYŻ, (PAT.) 16. X. Komunikat urzędowy, wydany po posiedzeniu Rady Ministrów oznajmia iż art. 70 i 71 muszą być zastosowane jak również od dzielenie kościoła od państwa.

Budżet Francji wynosi na przyszły rok budżetowy 7,680 milionów franków, czyli o 840 milionów więcej, aniżeli w roku 1928.

Sztafety biegu dookoła Polski zbliżają się do mety

WARSZAWA, (PAT.) 16. X. W piętnastym dniu biegu sztafetowego dookoła granic Polski, zachodnia paleczka znalazła się we wtorek o godz. 6-ej rano w miejscowości Wereny na pograniczu polsko - sowieckim, przebiegając w ostatnich 24 godzinach około 320 klm. Sztafecie tej, niesionej obecnie przez żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza, pozostaje do przebycia jeszcze 800 klm.

Paleczka wschodnia, niesiona obecnie przez posterunkowych Strazy granicznej przybyła we wtorek o godz. 6-ej rano do Wierzechocin w pow. chojnickim na podgraniczu polsko-niemieckim. Sztafeta ma jeszcze do przebycia około 700 klm., nie licząc granic morskich i terenu Wolnego m. Gdańska, która to przestrzeń paleczka przeniesiona będzie środkami mechanicznymi.

Fatalne skutki kawalerskiej jazdy samochodem

WILNO, (tel. wł.) 16. X. W pobliżu miejscowości Danyski pow. wilejskiego zdarzył się dziś wypadek samochodowy. Pędzące z nadmierną szybkością auto wojskowe wpadło na furmankę jadącą z przeciwną stroną. Wskutek zderzenia wóz został strzaskany, a siedzący na nim włoszianin Władysław Kamiński zabity, koń zaś ciężko pokaleczony, iż musiano go dobici.

Posunięcie dyplomacji niemieckiej

Ameryka zrobi porządek w Europie

BERLIN, (PAT.) 16. X. Korespondenci londyńscy w „Berliner Tageblatt“ i „Vossische Zeitung“ donoszą, że rokowania w sprawie ewakuacji Nadrenji rozpoczną się z końcem listopada lub z początkiem grudnia. Do tego bowiem czasu znany będzie wynik wyborów prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Korespondent „Berliner Tageblattu“ twierdzi, że według opinii politycznych kół londyńskich, obecna chwilowa rezerwa Niemiec w sprawie rokowań o ewakuację spowodowana została oświadczeniem Poincarégo, które zapowiadało nowe żądanie Francji w sprawie ewakuacji. Niemcy zamierzają oczekiwać wyników wyborów w Ameryce, gdyż jak sądzą, rząd Stanów Zjednoczonych będzie mógł rzucić na szalę Europy cały swój wpływ, aby w ten sposób uregulować zawikłane stosunki Starego Świata.

Pogrzeb ofiar katastrofy w Pradze

zakłócony przez komunistów

PRAGA (PAT.) 16. X. Dzisiaj odbył się pogrzeb 9 ofiar katastrofy budowlanej.

Nad trumnami ofiar burmistrz miasta Boksa wygłosił mowę, w której wyraził głęboką boleść całego narodu z powodu katastrofy.

W pogrzebie wzięli udział deputowani i senatorowie, przedstawiciele władz i tłumy publiczności. Grupy robotników wystąpiły z czerwonymi sztandarami.

W dniu dzisiejszym na budowlach nie pracowano, a fabryki przerwały pracę na 10 minut na znak żałoby.

Gdy orszak żałobny zbliżał się ku cmentarzowi poważny nastrój został zakłócony przez komunistów, którzy usiłowali urządzić demonstrację przeciwko kapitalizmowi.

Strajk w Łodzi

Drukarnie przystąpiły do pracy. Starcie policji z tłumem. Rząd interwenjuje

WARSZAWA, (tel. wł.) 16. X. W dniu dzisiejszym strajk przyszył ostrzejsze formy.

Wszystkie instytucje społeczne za wyjątkiem elektrowni stoją nieczynne.

Tłumy robotników gromadzące się w różnych punktach miasta, usiłujące demonstrować rozpedziła policja.

Przy rozpędzaniu wieceu komunistów nastąpiło starcie tłumy z policją, w czasie którego kilka osób zostało rannych w tem 3 ciężko.

Zecerzy przystąpili do pracy, dzięki czemu drukarnie zostały uruchomione.

Minister Pracy i O.S. wezwał na czwartek rano przedstawicieli robotników i przemysłowców na konferencję do Warszawy.

Otwarcie nowej arterji komunikacyjnej na Pomorzu

BYDDOSZCZ, (PAT.) 16. X. Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie nowej linii kolejowej Czersk-Bak-Kocleżyn będącej odcińkiem tranzytowym Bydgoszcz-Gdynia i łączącej w linii prostej dwa miasta pomorskie Czersk-Kocleżyn odległe od siebie o 97 klm.

W uroczystości otwarcia wzięli udział ministrowie Komunikacji Kuhn i Przemysłu i Handlu Kwiatkowski, oraz przedstawiciele miejscowych władz cywilnych i wojskowych.

Awans czerwonego kata

BERLIN, (PAT.) 16. X. „Berliner Tageblatt“ donosi z Moskwy, iż znany z procesu szachtynskiego i donieckiego prokurator Krylenko został mianowany generalnym prokuratorem Unji Sowieckiej.

Kondolencje dla Francji

PARYŻ, (PAT.) 16. X. Radca Ambasady Arciszewski, w zastępstwie nieobecnego ambasadora Chlapowskiego, złożył w imieniu Rządu polskiego kondolencje Urzędowi Marynarki francuskiej z powodu zatonięcia łodzi podwodnej.

co inni piszą?

Z okazji rozpoczęcia powszechnego strajku w Łodzi p. J. M. B. w „Robotniku“ pisze:

Twierdzą, że strajk jest wynikiem konkurencji związków zawodowych i klasowe związki „musiały“ ogłosić strajk, by nie dać „odegrać się“ komunistom i enperowcom. Masowy, żywiołowy charakter strajku bije to kłamstwo nby obuchem.

I potem z radością podnosi:

Od wczoraj strajk stał się powszechny. Solidarność ogółu robotniczego Łodzi imponująca. Walka wólkniarzy stała się walką całej klasy robotniczej.

A równocześnie Mińsk głosi przez radio, że kierownictwo łódzkiego strajku przeszło w ręce komunistów. Tymczasem zaś przemysłowcy obstają przy swoim, a robotnicy przy swoim i do zgody nikłi ręki nie wyciąga. A czasby o tem pomyśleć, że ten opór nikomu szczęścia nie przyniesie.

„Rzeczpospolita“ — omawia sprawy gospodarcze w związku z otwarciem Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie z racji mów:

Obecnie w każdym razie opinja doradcza sfer gospodarczych została już zorganizowana, a nowe Izby stanowić będą forum nietylko do dawań wyjaśnień ale i formułowania życzeń w tych dziedzinach, gdzie dotąd nie są należycie uwzględniane.

I potem, jako że jest w opozycji tak swoje zarzuty formuluje:

Dyskusje Izb nad polepszeniem bilansu handlowego będą okazją nie tylko do szukania dróg poprawy, ale tak że do wykazywania błędów dróg dotychczasowych, w których Państwo coraz dalej postępujące szlakiem upaństwowienia wszystkiego, coraz więcej w sobie skupiające kapitałów, równocześnie coraz bardziej skazuje prywatne życie gospodarce na wątpliwą samopomoc.

No i państwo skazuje życie na wątpliwą samopomoc. I potem wbrew temu co wyżej mówiono odwołuje się do pomocy państwa.

Okazuje się przytem niewątpliwie, jak dalece to nasze życie gospodarcze potrzebuje jeszcze pomocy państwowej, aby sprostać stojącym przed niem zadaniom.

I podobnie logiczny sposób ciągnie się całe rozumowanie aby efektywnie zakończyć:

Współpraca gospodarca Rządu ze społeczeństwem musi być oparta na równowadze i wzajemności.

O te wzajemność myśmy zawsze walczyli i domagaliśmy się aby ci właśnie, którzy jeszcze nie zupełnie przelżyli, zakasawszy rekawy stanęli z Rządem do współpracy, bo o wspólne dobro idzie. I trzeba przyznać, że szeregi przeciwników coraz bardziej topnieją a całe niestępalne społeczeństwo opowiedziało za współpracą z Rządem o czem „Rzeczpospolita“ jeszcze wleńczyć nie chce. Zyg.

Rząd wobec strajku włókienniczego w Łodzi

Wywiad u p. ministra Pracy dr. St. Jurkiewicza

Przedstawiciel zwrócił się do p. ministra Pracy i Opieki Społecznej, dr. Stanisława Jurkiewicza, zapytaniem, jakie stanowisko zajmuje rząd wobec przedłużającego się strajku w przemyśle włókienniczym. Pan minister był łaskaw udzielić następujących informacji:

— Od samego początku zarządu ministerstwo brało żywy udział w akcji pośredniczącej starając się skłonić strony do ustępliwości wzajemnej i wytworzyć warunki umożliwiającej dobrowolne porozumienie.

Staranie te nie zostały jednak uwieńczone pomyślnym skutkiem, wobec nieustąpiwego stanowiska stron.

Na konferencji, poprzedzonej przez kilkakrotne narady z obiema stronami w dniu 8 b. m., po całodziennych naradach z ministerstwem ujawniło się, że strony w dalszym ciągu zajmują stanowisko nieustąpiwe i że w tych warunkach o osiągnięciu porozumienia mowy być nie może. Celem więc umożliwienia

wyjścia z martwej sytuacji, jaka wytworzyła się, zaproponowaliśmy, jako platformę do porozumienia,

podwyżkę zarobków w wysokości 5 procent, oraz zapewnienie o gotowości

współdziałania Ministerstwa w omówieniu i załatwieniu pozostałych punktów spornych. Po skomunikowaniu się ze swymi organizacjami, przedstawiciele związków zawodowych-robotniczych

propozycję rządu odrzucili. Przemysłowcy zgodzili się na powyższą propozycję

pod warunkiem zawarcia dłuższej umowy w przemyśle włókienniczym. Dalszy przebieg wypadków jest znany. W tych warunkach

sytuacja mogłaby ulec zmianie

tylko wówczas, gdyby nastąpiło zwrócenie się o pośrednictwo rządu, bądź ze strony organizacji przemysłowców, bądź ze strony organizacji robotniczych.

W stanie obecnym sprawy, jeżeli zwłaszcza zwąszy,

że proponowany w swoim czasie przez Ministerstwo arbitraż został przez strony odrzucony,

kiedy żadna ze stron nie występuje do rządu z propozycją zwolnienia konferencji, wynika, że w całej rozciągłości strony podtrzymują swoje dotychczasowe stanowisko. W dalszym ciągu, jednak oświadczam, że na każde zwrócenie się stron Ministerstwo podejmie pośrednictwo w rokowaniach.

Obrazy zarządu głównego Związku Legionistów

14 b. m. odbyły się w Warszawie obrady plenarne zarządu głównego Związku Legionistów, na które przybyli delegaci z szeregu ośrodków całego kraju. Zebraniu przewodniczył prezes zarządu głównego, dyrektor departamentu zdrowia M. S. Wewn., dr. Plestrzyński.

W obradach uczestniczył pułk. Ślawek, który wygłosił obszerny referat o obecnej sytuacji w państwie. Przemawiał dalej pułk. Koc, jako przedstawiciel zarządu głównego Związku Strzeleckiego, przedstawiając zasady tej organizacji, jako czynnika, odgrywającego główną rolę w pracach nad przysposobieniem wojskowym.

Następnie rozpatrywano szereg spraw organizacyjnych, gospodarczych i statutowych. Wainy zjazd delegatów Związku Legionistów postanowiono zwołać do Warszawy na d. 8 i 9 grudnia.

Wobec ofiarowania przez gminę Krakowa Związku Legionistów gruntu w Oleandrach pod budowę domu im. Józefa Piłsudskiego, plenum zarządu głównego powzięło następującą uchwałę:

„Plenarny zarząd główny Związku Legionistów składa prezydium i Radę Miejską m. Krakowa najgorętsze podziękowanie za ten obywatelski czyn, będący wyrazem czci i głębokiego umiłowania idei naszego Wodza Komendanta Piłsudskiego, który z grodu podwawelskiego, z historycznych Oleandrów wywiódł pierwsze zastępy żołnierzy Niepodległej Polski”

Kronika baranowicka

Obrazy Baranowickiego Komitetu Gospodarczego

Współdziałanie społeczeństwa z Rządem w ugruntowaniu gospodarki Państwa zaczyna się realizować. Społeczeństwo przekazuje dodatnimi wynikami prac rządu schodzi z zajmowanego dotychczas stanowiska obserwatora i bierze się do pracy. Zrozumiano, że krwawo okupiona wolność w wojnach światowych, ugruntować można, jedynie drogą wzmocnienia życia gospodarczego. Wzręcznym objawem tego rozumienia są Gospodarcze Komitety.

Przewidyjmy Baranowickiego Kom. Gosp. w skład którego wchodzi prezes p. rejent C. Danowski, wiceprezes p. Tomasz Szalewicz, sekretarz p. Cwyniński, członkowie p. Antoni Antonowicz i p. Boruch Gałaj, zwołano posiedzenie celem omówienia sposobów działalności komitetu. Na posiedzeniu przybyli przedstawiciele przemysłu, handlu i rzemiosła i org. społecznych panowie: inż. A. Winnikow, Czesław Danowski, B. Gałaj, M. Baranowicz, burmistrz E. Dembiński-Piór, p. Kacew, dyr. Pieniakiewicz, Wł. Jankowski, inż. M. Layman, T. Szalewicz, p. Cwyniński, J. Bukowski, p. Snowski, p. Terwiliś Bolesł. Poraj-Nowicki, p. Kowalewski, J. Kowalski, J. Zambrzycki, W. Szpakowski, J. Lubanski. Obradom przewodniczył p. zast. star. Józef Lubanski. Prezes Komitetu Gospod. p. Cz. Danowski zabiera głos w wywierzającym i gruntownie opracowanym referacie przedstawił zbranym cel komitetu i potrzebę szybkiej, energicznej jego działalności. Przyciągając dowody sukcesów Rządu w dziedzinie gospodarki nawoływał, iż z Rządem współ-

pracować winno gorliwie całe społeczeństwo, już choćby dla własnego dobra. Wreszcie przedstawił zbranym szczegółowo opracowany plan działalności. W dyskusji nad referatem i rzeczowej zabierali głos wszyscy obecni. W wyniku obrad przyjęto projekt p. Prezesa przewidujący wybór trzech komisji do których powołano:

Sekcja wywozowa. Prezes p. Tomasz Szalewicz, członkowie op. Bruk-Rogoznicki, Joeselwicz, Baranowicz, Zambrzycki, E. Dembiński-Piór, Poraj Nowicki, Zieliński dyr. B. Cukr. J. Bukowski

Sekcja wozowa. Prezes p. Antoni Antonowicz dyr. Synd. Rolniczego, członkowie p. Boruch Gałaj, Kacew, Kowalewski, inż. Winnikow, Rappoport, Czyżewski insp. O.T.R. J. Grodzki, B. Tec. dr. Abramowski, Korzec.

Sekcja propagandowa. Dr. Wolfson, major Pełciorkowski inż. Layman, Kobus, Głabik, Markowicz, Szpakowski, Makomakis, Ciemiąkiewicz, Baranowski, dr. Jasiński, Wyzkowski, inż. Winnikow.

Sekcje mają prawo stworzenia podsekcji, zwłaszcza wuzowa i wywozowa. Wszystkie trzy sekcje mają odbyć wkrótce posiedzenia celem sprycyzowania ścisłego planu działalności, by w najbliższej przyszłości rozpocząć działalność na zewnątrz. Mamy głębokie przekonanie, że wszyscy ci obywatele, którzy prawdziwie pragną rozwoju Państwa i Jego absolutnej niezależności gospodarczej niewątpliwie będą stosować się ściśle do zarządzeń i dyrektyw Komitetu Rządu w dziedzinie gospodarki nawoływał, iż z Rządem współ-

działanie społeczeństwa z Rządem w ugruntowaniu gospodarki Państwa zaczyna się realizować.

Wreszcie przedstawił zbranym szczegółowo opracowany plan działalności. W dyskusji nad referatem i rzeczowej zabierali głos wszyscy obecni. W wyniku obrad przyjęto projekt p. Prezesa przewidujący wybór trzech komisji do których powołano:

Sekcja wywozowa. Prezes p. Tomasz Szalewicz, członkowie op. Bruk-Rogoznicki, Joeselwicz, Baranowicz, Zambrzycki, E. Dembiński-Piór, Poraj Nowicki, Zieliński dyr. B. Cukr. J. Bukowski

Sekcja wozowa. Prezes p. Antoni Antonowicz dyr. Synd. Rolniczego, członkowie p. Boruch Gałaj, Kacew, Kowalewski, inż. Winnikow, Rappoport, Czyżewski insp. O.T.R. J. Grodzki, B. Tec. dr. Abramowski, Korzec.

Sekcja propagandowa. Dr. Wolfson, major Pełciorkowski inż. Layman, Kobus, Głabik, Markowicz, Szpakowski, Makomakis, Ciemiąkiewicz, Baranowski, dr. Jasiński, Wyzkowski, inż. Winnikow.

Sekcje mają prawo stworzenia podsekcji, zwłaszcza wuzowa i wywozowa. Wszystkie trzy sekcje mają odbyć wkrótce posiedzenia celem sprycyzowania ścisłego planu działalności, by w najbliższej przyszłości rozpocząć działalność na zewnątrz. Mamy głębokie przekonanie, że wszyscy ci obywatele, którzy prawdziwie pragną rozwoju Państwa i Jego absolutnej niezależności gospodarczej niewątpliwie będą stosować się ściśle do zarządzeń i dyrektyw Komitetu Rządu w dziedzinie gospodarki nawoływał, iż z Rządem współ-

KRONIKA WOŁOZYŃSKA

Jak gospodaruje gmina lwje

Rada gminy, gminy lwieckiej w I półroczu 1928—1929 r. budżetowego odbyła 8 posiedzeń, na których między innymi sprawami postanowiono pobudować 7 kl. szkołę Państwową w lwiecu, elektrownię, latnie i rzemień i w tym celu pozycyiono starania o pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie i rezultatem starań jest przyznanie gminie lwieckiej przez odnośny Bank pożyczki w kwocie 60000 zł na budowę szkoły, utrzymanie której jest uzależnione od załatwienia pewnych formalności, związanych z nabyciem działki pod budowę szkoły z Państwowego maj. Nowy-Dwór.

Natomiast pożyczka na budowę elektrowni jest uzależniona od przedłożenia planów, kosztorysów i szczegółowej kalkulacji danego przedsięwzięcia, przeto w tym celu Urząd gminy wystąpił z prośbą do Wydziału Powiatowego w Wołozynie o sporządzenie niezbędnych planów i wyjednanie zatwierdzenia takowych przez Urząd Wojewódzki.

Następnie wybrukowano całkowicie: 1) Siwce, 2) Borowiki, 3) Zamociany, 4) Kondratowice, 5) Wroblewszczyzna, 6) Królowszczyzna, 7) Starzynki, 8) Padniewicze, 9) Gallice, 10) Dudka, 11) Kurudy, 12) Ciesnowe I, 13) Ciesnowe II, 14) Kul, 15) Pohorelka, 16) m-ko Kamień. Odbudowano 11 przepustów kam. bet. na drogach gminnych; jednocześnie przed Urzędem gminnym ustawiono chodniki cementowe.

Pod względem gospodarczym: dokonano zmiany koni pocztowych przez sprzedaż dwóch, a nabycie 3 nowych, kupiono dwa wózki jednokonne, 2 pary uprzęży, przeprowadzono remont w gmachu gminnym i stalni. Obecnie Urząd gminy pragnie pobudować dla użytku publicznego studnię artezjską, oraz nabyć tabor asenizacyjny i wagę wozową. Ponieważ dotychczasowa łagowica nie odpowiada warunkom sanitarnym, przeto Urząd gminy poczynił starania o nabycie innego placu i dokonania niezbędnych inwestycji.

Niezależnie od powyższego należy dodać, że mieszkańcy m. lwieca złożyli do Rady gminnej gminy lwieckiej podanie z prośbą o wydzielenie m-ka z gminy lwieckiej, gdyż pragną utworzyć gminę miejską. Rada gminy na posiedzeniu swem w dniu 17.VII. r. b. jednogłośnie postanowiła wydzielić m-ko lwieniec z gminy lwieckiej i utworzyć gminę miejską; w tym kierunku są czynione starania przez zainteresowanych. Na ostatnim posiedzeniu Rady gminnej w dniu 22.IX. r. b. dokonano zmiany nazwy ulicy w lwiecu: Kołdnowskiej na ulicę Piłsudskiego, Wileńskiej—3-go Maja i Rakowskiej na Kościuszkę.

Propaganda na rzecz Palestyny
W sali „Makkabi” miejscowi sjonisci urządzili odczyt, na którym p. Bystrzycki (wysłannik z Palestyny) przemawiał w sprawie wykupu ziemi dla Żydów z rąk Arabów i nawoływał do zbierania składek na ten cel. Tenże Bystrzycki w Bożnicy w obecności około 1000 osób, przemawiał również o Palestynie i panujących tam stosunkach.

Zebrań T. S. B.
W związku z zbliżającym się zjazdem delegatów Towarzystwa Szkoły Białoruskiej w Wilnie odbyło się w Baranowiczach zebranie delegatów hurtków T. S. B. w pow. baranowickim. Delegatami na zjazd w Wilnie zostali wybrani Piotr Kryszko i Teodor Taraszewicz.

Święto parafii prawosławnej
Z okazji święta Matki Boskiej Pokrowskiej, pod której wezwaniem buduje się nowa cerkiew, odbyła się uroczystość kościelna z procesją przez miasto. W starym kościele parafjalnym odbyło się specjalnie uroczyste nabożeństwo, po którym wierni niosąc chorągwie i obrazy z duchowieństwem na czele idąc ulicami miasta, udali się do nowobudującej się cerkwi. Po odprawieniu tam specjalnych modłów, w czasie których odśpiewano na intencję Polski „Mnogia lita”, przemawiał do zebranych proboszcz Mackiewicz, dziękując Rządowi Rzeczypospolitej Polskiej za opiekę i poparcie, jakiego udzielił w gotówce na budowę świątyni. Prezes kom. budowy cerkwi p. A. Nazarewski, w pierwszej części przemówienia wygłoszonego po polsku, w podniosłych słowach zaznaczył, że zawdzięczając szczerą pomoc Rządu, Komitet mógł w tak krótkim czasie wyprawić budowę cerkwi pod dach, gdyż bez tej pomocy budowa ciągnęłaby się całe lata. W przemówieniu składał podziękowania: Dla Wysokiego Rządu Polskiego, dla Państwa Wojewody Nowogrodzkiego Bezczywicza za okazywaną opiekę i życzliwość, oraz panu Starostwie. Niewykończona jeszcze mury świątyni nie były w stanie pomieścić licznie zebranych wiernych.

Praca spółdzielcza w Turcu.
Dnia 12 bm. odbyło się zebranie nadzwyczajne Spółdzielni Spożywców w Turcu na zbranym licznie przybyli członkowie i sympatycy Spółdzielni, która do tego czasu jest nieczynna z braku lokalu.

Obecni, po wysłuchaniu pogadanki „o celach i zadaniach spółdzielni spożywców”, postanowili jednogłośnie opodatkować się i jeszcze przed zimą rozpocząć budowę własnego domu. Uchwalono dać po 2 postaki betonowe od członka, z których to postaków ma być wzniesiony dom. Obecni, widząc bardzo odczuwającą potrzebę spółdzielni i własnego domu, bo zaczęło masowo zgłaszać deklaracje, a byli i tacy, którzy po 10 szt. postaków ofiarowali na ten cel.

Wybrano pełnomocników, którzy się zajmą w dalszym ciągu zbieraniem postaków i jednaniem nowych członków. Spółdzielczemu wysiłkowi szczęść Boże.

Co słychać nowego?

17 Środa
Wschód słońca: 5:53
Zachód: 4:18
Długość dnia 9 godzin 59 min.

Ceny chleba i mięsa
Chleb razowy 35 gr. za kg.
Chleb szary 45 gr. za kg.
Chleb ptyłowy 65% 54 gr. za kg.
Mięso wołowe zł. 1.80 gr. za kg.
Mięso woł. koszerne 2.25 gr. za kg.

Przyjeźdźcy u p. Wojewody
Z dniem 15 b. m. p. Wojewoda po powrocie z urlopu objął urządzenie.

W dniu tym Pan Wojewoda przyjął prezesa Sądu Okręgowego w Nowogrodzku p. Wyszyńskiego, oraz Inspektora Okr. Dyr. Poczt i Telegrafów w Wilnie p. Kalinowskiego.

P. Wojewoda interesuje się budową ośrodków opieki społecznej
W dniu dzisiejszym Pan Wojewoda udaje się w godzinach rannych w towarzyszy naczw. Wyzd. Samorz. p. Sirzałkowskiego kier. Oż. Budowl. Dyr. R. P. inż. Sroki, oraz archit. powiat. i inż. Mizgiera — do Adampola, celem obejrzenia na miejscu robot przy odbudowie dwupiętrowego gmachu, przeznaczanego na cele opieki społecznej.

Osobiste
Komendant Wojewódzki P. P. insp. Roszkowski powrócił z objazdów służbowych i objął urządzenie.

Referent bezpieczeństwa Starostwa Nowogrodzkiego p. Karas rozpoczął urlop zdrowotny.

Akcja godna poparcia
Grono urzędników Urzędu Wojewódzkiego, zainicjowało, by miast urzędniczymi, w których przynajmniej jeden z urzędników, złożyłby pewne kwoty na fundusz zapomogowy dla chorych urzędników, których choroby wymagają leczenia sanatoryjnego.

Myśl dobra i godna poparcia, tembardziej, że drobna kwota nikomu różnicy nie robi, a w sumie uczyni fundusz, z którego zapomogi mogą nawet uratować niejedno życie. Przypuszczamy jednak, że kwoty będą nadal wpływały i nie tylko z wypadkowych okazji, lecz jako stałe opodatkowanie się.

Wpłaty przyjmuje prezes miejscowego Stow. Urz. Państwowych dr. Domański, naczelnik Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego.

Pod gazem
Do Podprokuratora Sądu Okręgowego wpłynęło doniesienie policyjne na sekwestratora Urzędu Skarbowego w Nowogrodzku Alberta Glińskiego, który będąc w stanie pijanym w miejscu pu-

blicznem zachowywał się wyzywająco i rzucał obelgi na obecny Rząd i Marszałka Piłsudskiego.

Równocześnie Starostwo Nowogrodzkie pociągnęło Glińskiego do odpowiedzialności administracyjnej za opilstwo.

Proces komunizujących w Wilnie obciążające zeznanie świadków

WILNO (tel. wcz.) 16.X. W drugim dniu procesu 35 oskarżonych Sąd badał świadków, którzy zeznali, że największą działalność rozwinięli oskarżeni w 1926 r. w powiatkach: młodeckim, oszmiańskim i wolożyńskim uwijając jako agitatorzy nawołując ludność do powstania. Zapewniali on przytem, że państwo ościnne udzieli pomocy zbrojnej natychmiast, jak tylko rozpocznie się ruchawka. Na nielegalnych zebraniach o-

Kronika słonimska

Życie spółdzielcze w Żyrowicach

Kasa Spółdzielcza w Żyrowicach przeżywała od szeregu miesięcy kryzys, który na szczęście już się skończył przez fakt wyboru nowej Rady Nadzorczej w dniu 14 b. m.

W tym celu odbyło się walne zebranie członków Kasy przy udziale około 40 osób, pod przewodnictwem p. Włodzimierza Paszkiewicza i w obecności delegata Związku Rewizyjnego w Wilnie p. Witwickiego.

Po dokonaniu wyborów w drodze głosowania uzupełniono Radę Nadzorczą, do której weszli pp. Andrzej Hrynko, nauczyciel z Rachowicz, Włodzimierz Paszkiewicz i Robert Wintertgrin z Żyrowic oraz Białos z os. Krzywa. Na czele Rady Nadzorczej stanął p. Dziedziałowicz, inż., profesor Państw. Śr. Szk. Roln. w Żyrowicach.

Wybory wójta w Byeniu
W dniu 14 b. m. w Byeniu odbyło się posiedzenie rady gminnej, na którym dokonano ponownego wyboru wójta, wskutek niezatwierdzenia poprzednio wybranego przez Starostwo. Jak wiadomo, na posiedzeniu tem został wybrany wójtem p. Bertman.

Obecnie dowiadujemy się, że p. Starosta nie zatwierdził dokonanych wyborów i mianował wójtem gminy byteńskiej p. Marjana Zabierzowskiego, zam. m. Plenty gm. Byten.

Nareszcie gmina byteńska, pozbawiona od szeregu miesięcy administratora doczekała się go. Żywiemu nadziej, że nowo mianowany wójt gminy dołoży wszelkich starań do postawienia gospodarki gminnej na właściwym poziomie, przez usunięcie dotychczasowych braków i usterek, których nie brak.

Czyn godny naśladowania
W dniu 14 b. m. w Domu Ludowym w Słonimie odbyła się zabawa Ludowa, dochód z której przeznaczono na L.O.P.P. Jak szereg innych imprez, o podobnym charakterze, tak i ta nie rokowała dużego dochodu. Widząc słabą frekwencję na za-

Dołączkowe Komisje Poborowe
Jak nas informują w roku bieżącym będą jeszcze tylko 2 komisje poborowe dodatkowe dla powiatu słonimskiego i nowogrodzkiego, urządowanie których jest wyznaczone na dzień 6 listopada i 6 grudnia w sali Domu Ludowego w Słonimie.

Katastrofa kolejowa
W dniu 14 b. m. na stacji kolejowej Słonim zdarzyła się katastrofa kolejowa. Gdy pociąg towarowy jechał w kierunku Albertyna na przejeździe kolejowym Słonim w jednym z wagonów pękła oś, co spowodowało wykołowanie się wagonu. Na szczęście poza zniszczeniem kilkuset metru toru — tym razem oberzło się bez ofiar w ludziach.

Skutkiem tej katastrofy pociąg popieszny Parąz—Niegrole został w Słonimie zatrzymany na kilka dziesiąt minut.

Oszczędzać energię elektryczną
Magistrat miasta Słonima rozplakatował obwieszczenie Nr. 55 z dnia 12. X. 1928 r. w którym nadmieniam, że w związku z remontem maszyn elektrowni, część miasta (znaczna) pozostaje bez światła, część jednakże ją ma,

lecz jak się okazało pracująca w tym celu maszyna jest niebezpiecznie przeciążoną i Magistrat zmuszony będzie wyłączyć dalszą ilość abonentów o ile korzystający ze światła nie zmniejszą ilości punktów świetlnych.

Wzywając mieszkańców do jaknajdalej idącej oszczędności światła, Magistrat ostrzega, że w wypadku stwierdzenia przeciążenia pracującej maszyny, zmuszony będzie do wyłączenia pewnych ulic z sieci bez uprzedzenia mieszkańców.

Spółka „E KONOMJA” w Baranowiczach
Najstarsza firma chrześcijańska. — Rok założenia 1921.
Dział myśliwski
posiada wielki wybór amunicji i przyborów myśliwskich
BRONI
Ceny ściśle według cenników warszawskich
Na żądanie wysyłamy nasz cennik bezpłatnie
Sprzedaj na raty i za gotówkę
Ulica Szeptyckiego 49. — Telefon 97 — Ulica Szeptyckiego 36.

Sny o dalekiej przyszłości

Mrzonką może najdalej i jaśnie nie uchwytną fantazją są u nas rzeczy takie, które gdzieś indziej są najprostszą i najwykleszą rzeczywistością... O jakże często marzy się biednym mieszkańcom kilkutysięcznego miasteczka Bytenia o tak blżej drabnoście, jaką stanowią chociażby przedpotopowe latarnie na rogach ulic, by przy ich zniwieniem światła, nie trafić na kamienie lub nie wpaść do rowu

nieraz pełnego śmiecia, a czasem błota. Trzeba mieć jakąś specjalną fantazję, by wyobrazić sobie w Byteniu swego wiejskiego, świecącego przez długie jesienie i zimowe wieczory. Tam ludzie narazie o tem... śnią.

Śmiemy jednak żywić nadzieję, że może znaleźć się osoba, która sprawą tą specjalnie zainteresuje się, która obdarzona będzie możliwością szybkiego jej zrealizowania.

Szakanie mordercy
W dniu 13 b. m. Sąd Okręgowy, na sesji w Słonimie skazał na bezterminowe ciężkie więzienie z pozabawieniem praw azylanta Szymona Ruźnicowa, który w lipcu b. r. uderzył w niego w Byeniu.

Pożar
W dniu 14 b. m. we wsi Zołociejowo gminy Deczyńskiej spaliły się 3 stodoły z calorocznymi zbiorami na szkodę Jana Sutyryka, Mikołaja Gierczy i Piotra Grenczewicza. Poszkodowani obliczają straty na kwotę 9000 złotych. Jak nas informują pożar powstał prawdopodobnie przez zaproszenie ognia.

KRONIKA SZCZUCZYŃSKA

Z życia nauczycielstwa
Ognisko Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszecznych, w porozumieniu z p. inspektorem urzędowym w dniach 21 i 22 października r. b. wainy zjazd nauczycielstwa z terenu ekspozytury Szczuczynskiej. Otwarcie zjazdu odbędzie się dnia 21 października o godzinie 11 mln. 30 w auli seminarjalnej w Szczuczynie.

Na zjeździe tym omawiane będą sprawy organizacyjne; sprawy regionalizmu i kooperacji na terenie szkoły powszechnej, oświata pozaszkolna i praca społeczna nauczycielstwa na terenie Ognisk i in. Na niedzielę 21 i 22 b. m. przygotowane są wielka zabawa, z której dochód zostanie przeznaczony na powiększenie Biblioteki Ogniskowej.

Wspólna laźnia splonąła
Wielki popłoch wywołał w N. Dworze pożar łaźni żydowskiej, będącej ogólną własnością. Każdy czuł się jej właścicielem, a więc i strasnym. Nic więc dziwnego, iż w nocy, w której powstał pożar, też się niewyraznie czuje.

Nie należy zapominać o zapłaconiu zaległej prenumeraty.

Związek Posiadaczy Sądów i Pasiek Województwa Nowogrodzkiego
Podaje się do wiadomości PP, którzy złożyli podania do Związku Posiadaczy Sądów i Pasiek województwa nowogrodzkiego o kredyt na drzewka, oraz o dostarczenie drzewek, że otrzymują drzewka na tryletni kredyt jesienią r. b. o ile natychmiast złożą weksle na sumę o którą występuje w podaniu.

Weksle in blanco podpisane przez petenta i dwóch żrantonów majątkowo odpowiedzialnych należy natychmiast złożyć do Powiatowej Kasy Oszczędności danego powiatu, lub do Okręgowego Towarzystwa Rolniczego.

Petenci powiatu niesiewskiego składają do Banku Ludowego w Nieswieżu, lub tamt. Okr. Tow. Roln.

Ze względu na zbliżający się czas sadzenia drzewek formalności k.edytowe należy z-łatwić jaknajprędzej.

407—5

KINO „NOWOŚĆ” w STOLPACH
wystawia w dniach 15, 16 17 i 18 października film p. t. „Postrach Singapuru” oraz komedia w 2 aktach

ŻYCIE LIDZKIE

ADRES:
Suwalska Nr. 40, Tel. 93

Okręgowy Zjazd Straży Pożarnych wykazał stale rosnące podniesienia sprawności

W niedzielę, dnia 14 października odbył się w Lidzie zjazd i zawody konkursowe Straży Pożarnych powiatu Lidzkiego.

W sobotę według programu odbył się capstrzyk na ulicach z udziałem Ochotniczej Straży Pożarnej z Lidy i Straży Pożarnej kolejowej z orkiestrami. O godzinie 9 wieczorem obydwie drużyny z orkiestrami wyruszyły na dworzec kolejowy na przyjęcie drużyn przyjeżdżających na zawody. W niedzielę po przyjęciu reszty drużyn i delegata Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych udano się na zamek Gedymina, gdzie odbyła się zbiórka wszystkich oddziałów i delegacji, poczem komendant Zjazdu sejmikowy instruktor pożarnictwa p. Pasek złożył raport przedstawicielowi Wojewódzkiego Związku p. Szwedowi.

Po złożeniu raportu wyróżniono do kościoła na nabożeństwo, po którym drużyny pomazderowały na zamek Gedymina, gdzie starosta Bogatkowski przyjął raport od komendanta Zjazdu p. Paska, poczem nastąpił przegląd drużyn przy dźwiękach trzech orkiestr lidzkiej, wiejskiej i żołudzkiej. Po przeglądzie p. starosta wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że pożarnictwo na terenie naszego powiatu w ostatnich miesiącach wykazało duży postęp pod względem wyszkolenia w przecięciu do roku ubiegłego. Wprawdzie zjazd ten nie zgromadził takiej liczby straży jakiej się spodziewano, ale w każdym razie na dzisiejsze trudne warunki materialne z jakimi strażnicy spotykają się, wypadł dobrze. Następnie oznaczył, że zjazd ten wykazał całoroczny wysiłek poszczególnych straży nad wyszkoleniem oraz różnicę do lat ubiegłych. Jednocześnie życzył strażom, by zjazd ten był dla nich zachętą do dalszej pracy nad rozwojem pożarnictwa.

Przed rozpoczęciem zawodów Ochotnicza Straż Pożarna z Lidy wykonała ćwiczenia taktycz-

ne z całym taborem, które wypadło dość dobrze, wykazując sprawność drużyny oraz poszczególne dowódców z naczelnikiem p. Dworeckim, który osobiście kierował całą akcją.

Zjazd zgromadził 10 drużyn w liczbie 240 osób. Przybyły drużyny: Lidzka, Lidzka Kolejowa, Huta-Szklana „Niemen”, Ejszyski, Żołudek, Iwje, Skrzybowce, Bielica, Werenów oraz drużyna z Nowojelni pow. Nowogrodzkiego, prócz tego niektóre strażnice wysłały delegację. Do zawodów stanęło 6 drużyn z powiatu lidzkiego i drużyna z Nowojelni poza konkursem. Ćwiczenia pokazowe wykonała drużyna z Lidzka, Huta-Szklana „Niemen”, oraz z Nowojelni.

Z drużyn stających do zawodów z pow. lidzkiego pierwsze miejsce uzyskała Ochotnicza Straż Pożarna z Lidy, drugie miejsce Straż Pożarna Kolejowa z Lidy, trzecie miejsce drużyna Ochotniczej Straży Pożarnej z Huty-Szklanej „Niemen”, czwarte miejsce Straż z Ejszyszek, piąte — straż z Żołudka i szóste z Iwja. Drużyna Ochotniczej Straży Pożarnej z Nowojelni, pow. Nowogrodzkiego, która stawiała do zawodów poza konkursem, zdobyła w ogólnej klasyfikacji największą ilość punktów. Na wniosek Zarządu Związku Okręgowego przyznano Ochotniczej Straży Pożarnej z Lidy nagrodę w postaci narzędzi na sumę 200 zł., Ochotniczej Straży Kolejowej narzędzi na sumę 150 zł., Straży Pożarnej Huty „Niemen” na sumę 100 zł. i straż z Ejszyszek na sumę 50 zł., pozostałym dyplomy. Z drużyn, które wykonały ćwiczenia pokazowe, wyróżniono straż z Nowojelni i przyznano jej nagrodę na zakup narzędzi w sumie 100 złotych.

Skład sądu konkursowego stanowili pp.: starosta Bogatkowski, delegat Wojewódzkiego Związku Straży Pożarnych Szwed, inspektor Banku Zw. Ubezp. Wzaj. Dobek, prezes Lidzkiej Straży Pożarnej major Janu-

szajtis, major Synoś z 77 p. p. i sierżant Kornacki, naczelnik straży pożarnej 5 p. lotniczego.

Po zawodach nastąpiła wspólna biesiada towarzyska, poczem udano się z powrotem na zamek Gedymina dla ogłoszenia wyników konkursu. Udekorowani zostali przez starostę Bogatkowskiego brązowymi medalami za usługi p. p. i Meński i A. Żyrnianski za gorliwość i sumienność pracę nad rozwojem pożarnictwa; obaj z Ochotniczej straży Pożarnej w Lidzie.

Następnie p. Bogatkowski wygłosił przemowę, dziękując delegatom Woj. Związku za pomoc w organizacji Zjazdu, oraz życząc przybyłym strażom dalszych skutecznych wyników i nieustawiania w pracy nad podniesieniem rozwoju pożarnictwa. Z kolei zabrał głos w imieniu Wojew. Związku p. Szwed, wyrażając swą radość z powodu tak znacznego postępu w wyszkoleniu straży, które daje nadzieję zająć powiatowi lidzkiemu zaszczytne miejsce w zawodach wojewódzkich w przyszłym roku, poczem p. starosta zjazd rozwiązał.

O godzinie 6-ej po południu odbyła się defilada i ostatecznie zakończenie zjazdu. Wierczeniem zespół amatorów pod reżysem kierunkiem p. Jurago odegrał w sali „Ogniska” kolejowego sztuki „Zapolskiej”, „Moralność Pani Dulskiej”, a następnie dla uczestników zjazdu i zaproszonych gości odbyła się zabawa taneczna.

Tegoroczny zjazd ćwiczebny drużyn powiatu lidzkiego wykazał znaczny postęp wyszkolenia straży w stosunku do roku przeszłego, co świadczą o rozwijającej się pracy Związku Okręgowego oraz o zrozumieniu wśród samych strażaków. Praca ta posunęła się znacznie naprzód z chwilą przybycia sejmikowego instruktora pożarnictwa p. Paska i członków Związku Okręg. p. p.: Januszajtisa i Dworeckiego z Lidy, oraz p. Gołowickiego z Ejszyszek. W czerwcu wszystkich straży w powiecie było 18, obecnie zaś powiat liczy już 30 straży. Przeprowadzone od czerwca 4 kur-

sy pożarnictwa, 5-dniowe w Berdówce, Szczuczynie, Ejszyskach i Iwju, na które uczęszczało 102 strażaków, następnie — 17 kursów podstawowych. Wysłano 1 strażaka na kurs obrony przeciwgazowej w Baranowiczach, wystawiono drużyny na marsz szlakiem szwajcarskim. Prócz tego przygotowano szereg przeszkoleń i wykładów w poszczególnych strażach.

4 sierpnia odbyło się posiedzenie Zarządu Okręg. Związku Straży Pożarnych, a od czerwca 3 posiedzenia prezydium Okr. Związku.

KRONIKA

Związek Rzemieślników Żydów w Różance

Przed kilku dniami ukonstytuował się tu Związek Rzemieślników żydów. Prezesem został wybrany p. Elgo Kamiński. Związek postanowił wszcząć energiczną akcję, aby do związku przystąpił wszyscy rzemieślnicy Żydzi z miasteczka i okolicy.

GIEŁDA

Włóknina i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8.90, Zurich 171.88 Londyn 43.24 1/2, Paryż 34.83, Praga 26.42, Berlin 212.25, Wiedeń 125.26, Ruble złote — 4.66, Dolar w prywatnym obrocie — 8.88 1/2, Gdańsk 172.92 Tenden. utrzymana

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 15 b. m.

osiągnął za 100 złotych:
Gdańsk 57.77—57.91 Berlin 47.92 1/2, 47.22 1/2, N. Jork 11.25, Zurich 88.25, Londyn 43.85, Praga 37.75, Wiedeń 79.38—79.69.

Papiery procentowe

5% promjowa 96 1/2—98—97 1/2
5% dolarowa 98—100
10% - kolejowa 103 1/2
9% - konwersyjna — 75
5% - kolejowa 61.—60.75
8% Bank Gosp. Kraj. 94
8% - Roiny 94
4 1/2% ziemskie 49.50—48.50
8% miejskie 69—68.75
5% miejskie 55.25
4 1/2% miejskie 48.75
4% pożyczka inwestycyjna 120.50 — 120 1/2 — 120

Akcje

Bank Zachodni 32 1/2
Bank Dyskontowy 134 1/2
- Handlowy 120
- Polski 177
- Zw. Spół. Zarob. 80—81
Sija i Swiato 135 1/2 em. 118
Cukier 57
Węgiel 101.50—100.50
Nobel 29
Lilpop 37 1/2
Laz 8
Modrzewski 37
Haberbusch 223—224
Starachowice 11 em. 47.
Borkowski 16 1/2
Firley 64
Zawiercie 23
Wysoka 215
Ostrowiec 117—115 seria „b i emisja” 115 seria „a”
Cegielski 44
Zieleniewski 136
Pocisk 8 1/2
Spirytus 39 1/2—40
Norblin 225 bez kuponu
Zgierz 40 1/2—41 1/2
Parowóz 1 em. — 11 em. 40—39.50
Ciechanów 24
Spłecz 200
Rudzki 42—43
Krzec 7.15
Chodorów 139
Tendencje utrzymane.

Klub „OGNIKO” w Nowogrodku

Rendez-Vous Eleganckiego Świata. — Pierwszorzędna kuchnia Wyborna Wódka, Likjery i Wina. — Ceny konkurencyjne W czasie obiadu i kolacji przygrywa znakomite trio Otwarty do godziny 1 w nocy. 411-30

Kino „POGOŃ” w Nowogrodku

Dzisiaj i dniem następnym wyświetli film p. t.:

„SPOWIEDŹ KAPELANA”

(Sąd polowy w miasteczku S.) w roli głównej Igo Sym.

Początek seansów o g. 6.30 i 9.30.

Czytajcie „Życie Nowogrodzkie”

MARY IMLAY TAYLOR

92)

(Przedruk wzbroniony)

Człowiek, który się przebudził

— Wiesz, że on nie żyje?

— Claypoole? — Jack podniósł się na łokciu, ale czując się sztywnym i obolałym, opadł z powrotem na poduszkę. Co mu się stało?

— Człowiek, który miał zabić meżę madame Tejery — członek tajnego związku, który wycałował los na zabiciu Maryckiego — zastrzelił go tej nocy. Przechadzał się tam i z powrotem przed domem. Zdał się, podejrzewał, że Marycki znajduje się w tym domu, ale nie wiedział o jego chorobie. Claypoole wyszedł, nie chcąc żeby go aresztowano i został zastrzelony.

— A madame Tejera i jej mąż?

— Nie denerwuj się, Jack! — Pani Lorimer wstała z surowym wyrazem twarzy. Nie mogła ci powiedzieć reszty. Sądzę, że ją możesz zobaczyć.

Zainteresowanie Richiesona nagle osłabło. Czyżby myślała o primadonnie?

— Madame Tejery? — zapytał bez ożywienia.

Stara kobieta potrząsnęła energicznie głową.

— Jack — rzekła serdecznie — czy przebacysz starej ciocie ten dzień, w którym cię odprawiała od swolch progów?

Zasłaniał się słabo.

— Naturalnie, Kochana ciociu!

Schyliła się i ucałowała go z pełnymi łzami oczyma.

— Poczekaj minutkę — szepnęła. Zraz tu ko-

goś przyprowadzę. Uśmiechnęła się i wyszła na palcach z pokoju.

Oczy Jacka przywarły do drzwi. Poczuł, że życie zaczyna z powrotem pulsować w jego żyłach, a w sercu rodzi się nadzieja. Czekał. Jakże się oni o wszystkim dowiedzieli? Ciotka ostatecznie nic mu prawie nie odpowiedziała. Może nie wiedziała. Nagle drzwi otworzyły się powoli i ukazała się w nich młoda, smukła postać. Jasna letnia sukienka zamieniona została na inną o żywszej barwie, ogromny kapeluszek ocieniał oczy, ale poznał ją od razu.

Popatrzyli na siebie, a ona odetchnęła z ulgą.

— Jacku, czy już wiesz o wszystkim?

Potrząsnął głową.

— Bardzo niewiele. Opowiedz mi o wszystkim, Hester. Najprzód o meżę madame Tejery. Czy on był w posiadaniu klucza do całej tajemnicy.

— Właśnie. I dlatego go ukryli. Słuchaj, Jack, postaram ci się opowiedzieć całą historję prosto — tak, jak się rozegrała. Pamiętasz jakże niezmiernie utrzymywał, że wyjechał z New-Yorku do Springfieldu? Otóż tak było naprawdę. Wycałkiem tym jechał również mój kuzyn Horacy Barney, który z powodu dawnego wypadku w Japonji nie był przy zdrowych zmysłach. Byli z nim razem Claypoole, Giles, Ferrel i Marycki, który przyrządził się do nich w drodze. Podróżował on pod przybranym nazwiskiem, żeby ujść przed wyrokiem śmierci, wydany nań przez członków tajnego stowarzyszenia, do którego sam należał. Wiedział, że go poszukują. Pod Bridgeportem zdarzyła się katastrofa kolejowa. Wagon wyskoczył z szyn, przeprowadzając się i wybuchł w nich pożar. Został ranny w głowę i wyrzucony daleko poza tor, naturalnie nieprzytomny. Mój kuzyn został zabity na miejscu.

Richieson przerwał jej nagle, unosząc się na

łokciu.

— Zabity? Horacy Barney nie żyje, naprawdę? A więc Hester?...

Pochyliła głowę i rumieńce oblały jej policzki, ale ciągnęła dalej:

— Zdał się — (sędzia Wheeler zabrał te sprawy) — Ale majątek Barneya, pod zarządem Claypoole'a, został straszliwie zdewastowany. Brał on z niego ogromne sumy i grał na giełdzie, na akcjach, zatrzymując dużo dla siebie. Był winien tyle, że bał się, by go nie pociągnięto do odpowiedzialności. Wiedział że sędzia Wheeler jako młody pełnomocnik, czekał tylko, żeby zażądał rozliczenia. Byłby go wszadził do więzienia. Oprócz tego, póki Horacy żył, Claypoole, na mocy niemądrego testamentu mego wuja, był samowładnym panem majątku. Zarówno on jak Ferrel — Ferrel był jego sekretarzem — i Giles utuczyl się na majątku Horacego, biednego Horacego, którego łatwo było krzywdzić. Sędzia Wheeler powiada, że po śmierci Horacego musieli być w wielkiej trwodze, kiedy znaleźli ciebie. Jesteś niestety chanie podobny do mego kuzyna, tylko, że miałeś rude włosy, i brakowało ci jego szczególnych znamion. Zostałes zraniony w głowę prawie w ten sam sposób jak on niedługo w Japonji. Odywałeś się tak, jakbyś postradał zmysły i niczego nie pamiętales. Zdawalo się, że cię zastali bogowie, by wypłacać ich z kłopotu. Claypoole'owi zaślubiła niezwykłą myśl. Przekupił miejscowego przedsiębiorcę pogrzebowego, tego właśnie, człowieka, który dostal ciek na dziesięć tysięcy dolarów. Widzisz jakim sposobem rozpaczy madame Tejery pomogła do wykrycia tajemnicy, gdyż ona to: ukradła księżeczkę ciekową, co naprowadziło na trop przedsiębiorcy pogrzebowego.

(D. C. N.)